

Az írásnak csak egy része olvasható a honlapon, a teljes tanulmány ingyenesen megrendelhető a lehem777@gmail.com emailcímen.

Jurek Schulz:

A ZSIDÓ JÉZUS

2010. júliusa

Előszó

A zsidó Jézus kézirata egy szemináriumi anyag, amiből a szerző Németországban és Svájcban tanít. Mint oktatási anyag, „jegyzet”, folyamatosan bővül és kiegészül. Így a jelenleg közreadott írás a szemináriumi anyag aktuális stádiumát adja vissza. A fordítás továbbá tartalmaz részeket a szerző előadásából, és egyes részek a szerző és a fordító megbeszélése nyomán lettek kiegészítve.

E szemináriumi anyagot a képzés során megbeszélik; egy hetes vagy néhány napos tanítássorozatban magyarázza el a szerző a leírtakat. A tananyag igazán így válik érthetővé.

Így amellet, hogy felhívjuk a figyelmet Jézus zsidóságára, célunk az is ennek az anyagnak magyar nyelven történő közreadásával, hogy ráirányítsuk a figyelmet a messiási zsidó gondolkozásra, teológiára. A szerző nyitott arra, hogy Magyarországon is tartson szemináriumokat ebben a témakörben (vagy akár más témákról), így várjuk mindazok jelentkezését, akik ebből a tanításból közelebb kerültek Isten tervének megértéséhez, és mélyebb látásokat, ismereteket szeretnének.

A szerzőről

Jurek Schulz Holokausztot túlélő családból származik. Fiatalságának szellemi otthona a frankfurti zsinagóga volt. Az egyetemen teológiát és szociológiát végzett. Az Újszövetség tanulmányozása során kapott világosságot arra, hogy Jézus Krisztus a megígért Messiás, akiben személyes Megváltóját ismerte fel.

Jelenleg több országban tart előadásokat, számos írásnak és Izraellel kapcsolatos bibliai tanulmánynak a szerzője. Jurek Schulz a Messiási Bizonyágtétel Munkaközössége Izraelért (amzi) kötelékében szolgál.

Rövidebb cikkei és Isten szövetségkötései Izraellel és a Gyülekezettel című írása az amzi honlapján megtalálható. (www.amzi.org/html/magyar.html)

Tartalom

Bevezetés

1. A zsidóság fejlődésének folyamata

- 1.1. A Malakiás és az Újszövetség közti hat korszak
- 1.2 A farizeusok
- 1.3 A főtanács
- 1.4 A világi mozgalom
- 1.5 A Halacha
- 1.6 A szadduceusok
- 1.7 Az esszénusok
- 1.8 A zelóták
- 1.9 A rabbinikus zsidóság fejlődésének rövid áttekintése
- 1.10 A tannaiták
- 1.11 A Talmud, a monumentális mű

2. Jézus zsidó élete

- 2.1 A neve
- 2.2 Családfája
- 2.3 A 14-es származástan
- 2.4. Brit Mila - A körülmetélkedés szövetsége
- 2.5. A névadás
- 2.6 A kiváltás - az áldás
- 2.7 Bar Mitzvah

3. Jézus szolgálata

- 3.1 Jézus szolgálata: prédikált, vándorolt, gyógyított
- 3.2 Tanítás teljes hatalommal – a Hegyibeszéd
- 3.3 Megtisztulás és szentség
- 3.4 Bevonulás a számár vemhén Jeruzsálembe

Függelék – Jézus életének további zsidó vonatkozásai röviden

1. A zsidóság fejlődésének folyamata¹

Izrael utolsó prófétája, Malakiás, és az Újszövetségről szóló híradások kezdete közötti időtartam körülbelül 400 év.

Ebben az időszakban fejlődtek ki azok a fontos politikai és vallási struktúrák és csoportosulások, amelyek nemcsak az Újszövetségben hatottak, hanem részben még napjaink zsidóságában is érvényesülnek.

1.1. A Malakiás és az Újszövetség közti hat korszak

A perzsa uralom időszaka	Kr.e. 536 – 336
A rövid görög megszállás	Kr. e. 336 - 323
Az egyiptomiak ² és a szíriaiak ³ váltakozó uralmának éve	Kr.e. 323 – 165
Ezt követte a Hasmoneus dinasztia	Kr.e. 165 - 63
Ez volt az egyetlen időszak, amelyben Izrael független volt.	

Ennek vetett véget a római megszállás Kr.e. 63-tól⁴, mely Izrael feldúlásáig tartott Kr.u. 70. aug.6-ig, Áv hónap 9-ig.

Jelentős esemény volt a három éves háború után, Kr.e. 164. december 14-én a Templom helyreállítása, mely nagyon megragadóan van leírva a Makkabeusok két könyvében⁵. Erre az eseményre alapulva keletkezett a „Hanuka ünnepe”⁶, a fény ünnepe, amelyet még ma is ünnepelnek. A zsidóság számára döntő jelentőségű volt, hogy a Tóra és a Halacha⁷ tekintélyét a nép körében ismét helyreállították. A „Sh'ma-Izrael”⁸, a „Halld Izrael, az Úr a mi Istenünk, az egyetlen Úr” (V. Móz. 6,4), és a „Kicsoda az istenek közt olyan, mint te JHVH?”⁹ voltak a ennek kulcsigéi.

A zsidóságon belüli vallási konfliktus a Hasmoneus dinasztia után csúcsosodott ki, amely leegyszerűsítve azt jelentette, hogy: „Ki képviseli a zsidóság igaz tanítását?”¹⁰

Különböző csoportosulások keletkeztek, amelyek eltérő módon voltak hatással a nép egészére. Az Újszövetségben ez újra és újra felismerhető. A csoportosulások megosztották a népet. „Habár tanították a Tórát, és a parancsolatokat gyakorolták, az emberek egymás iránti alapvető gyűlölete megfosztotta az értékétől a vallásos cselekedeteket.”¹¹

Tekintsük át röviden a legfontosabb áramlatokat, amelyek az Újszövetségben is befolyással bírtak...

¹ A zsidóság bibliai, és rabbinikus korszakainak rövid ábrázolása. Von Eden bis zum Paradies, Drori/Schulz Brunnenverlag Giessen 2006

² A ptolemaioszi uralom időszakaként is szokták nevezni

³ A szeleukida uralom elnevezés is gyakori

⁴ Eine hervorragende Arbeit welche die Entwicklungsprozesse in den jeweiligen Epochen aufzeigt, Geschichte Israels in der Zeit des Zweiten Tempels, Markus Sasse, Neukirchener Verlag Neukirchen Vly, 2004

⁵ Die Bibel mit Apokryphen, Deutsche Bibelgesellschaft Stuttgart 1999,

⁶ A Hanuka szó megszentelést, megtisztítást, felszentelést jelent.

⁷ A zsidóság parancsainak, és tilalmainak a szóbeli, és írásbeli hagyományát foglalja magába. Es beinhaltet das gesamte gesetzliche System des Judentums, Neues, Lexikon des Judentums, J. H. Schoeps, Bertelsmann Gütersloh, 1992

⁸ A „Sh'ma-Izrael” magyarul azt jelenti „Halld Izrael...”.

⁹ II. Móz. 15, 11

¹⁰ Wie das Ringen um die rechte Lehre begann und worin sie mündete habe ich 2007 dargelegt in „Die Entwicklung und das Ende des Judenchristentums in Deutschland unter besonderer Berücksichtigung der Entwicklung des rabbinischen Judentums“

¹¹ Geschichte der talmudischen Zeit, Nahum Norbert Glatzer Neukirchener Verlag, Neukirchen-Vluyn, 1981, S.

2. Jézus zsidó élete

2.1. A neve

Krisztus hordozta saját nevének természetét. Valójában ez a szó egy címre utal. Egy görög szó, melynek a jelentése „felkent”. A héber nyelvben „Masiah”-t, a görögben „Christos”-t, a magyarban „a Felkent”. A Tanachban (Ószövetségben) csak kétféle személyt, illetve elhívatott csoportot kentek fel: a királyokat és a papokat (utóbbiba a főpap is beleértendő).

Csak 29 alkalommal szól az Írás királyról úgy, mint „felkentről”. Hat alkalommal használja a főpapra a „felkent” szót méltóságként, és egyszer kentek fel prófétát. (II. Móz. 28.41, 30.30; I. Sám.15.1; II. Sám. 2.4; I. Kir. 19.16)

A Tanachban (Ószövetségben) lévő Messiási Igehelyek mindhárom tisztséget egyesítve utalnak a valódi „felkentre”. (Zsolt 2,2; 18,51; 20,7; 89,52; 132,17; I. Sám. 2,10; II. Sám.22,51)

2.2 Családfája

Időnként felmerül a kérdés: „Jézusnak Dávid vérvonaláról kell érkeznie?” A Messiásról szóló próféciákban (II. Sám 7, 10-16) olvassuk, hogy Isten négyszeres szövetséget kötött Dávid házával. Ez magába foglalja: 1. az Utódot 2. a Királyságot 3. a házat 4. a trónt. Mindezek a Messiásban egyesülnek a szövetségben, Akit Dávid leszármazójaként jelöl meg az Írás.

A 89., 132. zsoltárokból és Jer. 33, 21-ben láthatjuk, hogy a leszármazót Dávid nemzetségéből Isten maga fogja adni.

A I. Krón. 17, 10-14-el kapcsolatosan ismét látjuk a Dávidnak tett ígéretet. Azonban itt a I. Krón. 17, 11 azt mondja: „... *a te fiaid közül való lesz, és az ő országát megerősítem.*”

Ezt azért fontos rögzíteni, mert ebben az esetben nem kell többet „vesződnünk” a nemzeti táblázattal.

Eszerint: ha a vérvonal Lukácsnál nem vezethető vissza Salamonig (Lk. 3, 31), hanem Nátánig, Dávid egy másik fiáig, akkor ez nem azt jelenti, hogy a továbbiakat tekintve a vérvonal rossz.

Az utolsó király, Joákin óta (II. Kir. 25, 27-30) nem ült Dávid vérvonaláról senki a „Izrael trónján”. Érdekes, hogy a nemzetségtáblázat a Máté evangéliumban József családfáját adja meg. /Itt látjuk, hogy Jézus Salamontól és Joákintól származik (Mt. 1, 11)./

Jézus családfajaként Lukács valószínűleg Mária családfáját adja meg, mert ő a Dávid-Nátán vonalról származott (Lk. 3, 31), míg Máté evangéliuma József Dávid-Salamon vonalat közli (Mt. 1, 6).

Míg másoknál mindig úgy fogalmaz az Írás „nemzette”, Jézusnál azt mondja „született” (Mt. 1, 1-17). Itt valószínűleg egy utalás van a természetfeletti fogantatásra. Ez rejtőzik az I. Móz. 3, 15 prófétikus szavaiban is, ahol ez áll, (szó szerint csak ezen a helyen áll így, és sehol máshol) „az asszony magva fog a sátán fejére taposni”. (Természettől fogva egy asszonynak nincs magja, itt azonban mindez azt vonja maga után, hogy az asszony magot fogad be /“fog”/.)

Ez azért fontos, mert az ítélet Igéje azt mondta Joákinak, hogy „a magod” nem fogja örökölni a trónt.¹² Ennyiben József nem „lehetett” természetes (test szerinti) „nemző”. Mégis Jézus „jog szerinti” örököse Dávid trónjának mindkét vérvonalról. Isten természetfeletti módon tett bizonyosságot, és emellett törvényesen is a trón jog szerinti örököse.

2.3 A 14-es származástan

Az, hogy egyes zsidó családok származása megállapítható és vizsgálható volt, Ezsdrást dicséri, az ő műveként tartják számon a zsidó hagyományban. Hillél azt állította, hogy tízféle különböző osztály jött vissza Babilonból Izraelbe Ezsdrás vezetésével. A származási jegyzék (a mai anyakönyvnek felel meg) szükséges volt azért, hogy garantálja, hogy a templomi szolgálatokat vagy nyilvános

¹² Nevét Jeremiás Koniásként említi (Jer. 22, 28-30)

tiszteletbeli hivatalokat valóban csak az gyakorolja, aki kétséget kizáróan származását igazolja, és így legitimált és elismert személy.¹³

Ábrahám leszármazói ágát 14 lépcsőre osztja fel Dávidig, amíg Dávid személyében a hatalom csúcsára ért.¹⁴ De a 14 lépcsőben száll alá az Izrael feletti uralomból a száműzetés tehetetlenségébe. Végül ismét 14 lépcsőben emelkedik fel az ág a száműzetés megaláztatásának mélységéből és Jézussal éri el csúcspontját.

A születési jegyzékre mindig szükség volt, és gondosan vezették.

Josephus az utolsó 200 év felmenőinek születési évét is meg tudta adni, egy „megillath juchasin”¹⁵-ban Hillél családfáját Dávidig le tudta vezetni.¹⁶

Az evangélisták nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy kifogástalanul dokumentálják a Messiás Jesua zsidó származását. Így találjuk meg az Újszövetségben ennek a bizonyításnak logikusan felépített láncát, amely Jézus messiási igényét legitimálta.

2.4. Brit Mila - A körülmetélés szövetsége

A I. Móz. 17, 10-14-ben látjuk a körülmetélésre vonatkozó parancsolatot, melyet Ábrahám leszármazóinál a nyolcadik napon kellett megcselekedni. Még ma is a nyolcadik napon, egy nagy ünnep keretében, a fiúk férfitestének előbőrét körülmetélik. Mindegy, hogy a nyolcadik nap sabbatra vagy akár Yom Kipurra¹⁷ esik, ezt megteszik, hiszen ez a biztosítéka annak, hogy az új nemzedéknek tovább adják az ábrahámi szövetséget.¹⁸

A jelentősége főként abban áll, hogy ezt Isten jelentette ki. További jelentősége, hogy az ábrahámi szövetség külső, látható jele, harmadszor pedig egy pecsét a körülmetéletlenekkel szemben.

A körülmetélésen keresztül vétetik fel a körülmetélt az ábrahámi szövetségbe. A zsidó szülők minden újszülött gyermeke a születésénél fogva zsidó. A körülmetélkedéssel a szövetség népéhez való tartozást teszik láthatóvá.¹⁹ Imák és áldáskívánások kísérik e szertartást. Ez vált jellegzetes megkülönböztető jellé a szövetség népe és a nem oda tartozók között.

Jézus körülmetélése egy fontos eleme volt annak, hogy Isten rendjét betöltse, ahogy azt a Tóra előírja.

2.5. A névadás

A körülmetélkedéssel összekapcsolódik a hivatalos névadás is, ezért olvashatunk erről Jézusnál is a Lk. 2, 21-ben. A zsidó közösségek többnyire még ma is így végzik ezt.

Bemerítő Jánosnál a Lk. 1, 59-ben ugyanezt láthatjuk. Az ő körülmetélkedése és névadása is együtt volt.

¹³ Strack-Billerbek I.Bd. S.1-2

¹⁴ Mt. 1, 1-17

¹⁵ Megillath juchasin jelentése: a nemzetségek könyve.

¹⁶ Strack-Billerbek I. Bd S. 4

¹⁷ Az engesztelés napja, melyen hasonlóan a szombathoz semmilyen munkát nem szabad végezni. (III. Móz. 23, 27-28)

¹⁸ Was ist Koscher, Paul Spiegel, Ullstein München, S. 39

¹⁹ Strack-Billerbek IV Bd. S. 31